

Обраћање замјеника високог представника Патриса Драјског, шефа Економског одјељења ОХР-а, на конференцији о ревизији јавног сектора: “Непоштовање ревизорских извјешта

Парламентарна скупштина БиХ

Даме и господо,

Државни и ентитетски ревизори почели су изазивати праву буру у јавности.

Али та бура још увијек није довољно јака.

Без обзира на скандалозност ових извјештаја – крађа, некомпетентност, неадекватно управљање – огорчење јавности које обично услиједи након објављивања ревизорских извјештаја траје, чини се, свега неколико дана.

Након што се бура смири, политичари, директори разних одбора и остали припадници тих кругова враћају се своме послу као да се ништа није десило.

Ово није само разлог за незадовољство.

Ово је трагедија.

За Босну и Херцеговину и њене грађане.

Низом ревизија спроведених у државним и ентитетским

министарствима утврђено је да се оскудна финансијска средства – а познато вам је да у многим министарствима запослени морају стати у ред за кориштење заједничког рачунара – дакле, оскудна средства користе се за одржавање луксузних возних паркова за руководиоце или за финансирање раскошних путовања министара и њихових најближих сарадника, умјесто да се улажу у ефикаснији и продуктивнији рад министарстава.

Низом ревизија спроведених у јавним предузећима утврђено је постојање праксе корупције и некомпетентности. Ова предузећа – телекоми, комуналне услуге, шумска газдинства – требала би бити од највећег значаја за БиХ привреду која је у развоју. Умјесто тога, у многим случајевима она представљају само комерцијални терет, омчу око врата која и друга предузећа доводи у исто стање. То је скандалозно, а грађане ове земље кошта милионе КМ изгубљених прихода. То их такође кошта радних мјеста. Када потенцијални улагачи виде, на примјер, да предузећа у сектору телекомуникација или дистрибуције електричне енергије нису конкурентна, они то сматрају барометром економије у цијелости, и свој новац улажу другдје.

Досадашњи неуспјех ревизија да изазову довољно снажну реакцију јавности и трајно незадовољство, да узрокују корјениту и свеобухватну реформу система управљања у институцијама власти и јавним предузећима, представља стварну опасност за економску транзицију БиХ у цијелости.

Ревизори све чешће свој посао раде храбро и одлучно. Ревизорски извјештаји су темељити и критички и садрже конструктивне препоруке.

Када органи власти одлуче да игнорешу ове препоруке, и када успију проћи некажњено таквим непоштовањем процедуре, озбиљно нарушавају вјеродостојност процеса ревизије.

Грађани чврсто вјерују да се у стварности ништа не мијења у БиХ. Они који су ухваћени на дјелу, са рукама “у каси”, а успјели су избјећи критику или казну, претпостављају да опет

могу слободно заграбити “у касу”.

Механизми помоћу којих се препоруке ревизора могу претворити у ефикасне мјере већ постоје.

Али још нису стављени у функцију.

На практичном нивоу, неопходно је да свима буде јасно која је улога тужилаштва.

То морају да схвате политичари, медији и јавност.

Када се разоткрије кривично дјело, тужилац преузима тамо гдје су ревизори стали.

Међутим, до сада је број кривичних предмета покренутих на основу ревизорских извјештаја био несразмјерно низак.

Било би изузетно корисно када би се на овој конференцији утврдило зашто је то тако.

Као друго, предузећа, министарства, политички лидери и менаџери морају схватити да је сврха ревизије *конструктивна*. Циљ је да се укаже на све недостатке у управљању те да се предложи мјере за њихово уклањање. Ревизија је, дакле, *услуга*.

Постоји само један разлог који ми пада на памет због којег се препоруке ревизорских извјештаја игнорешу или избјегавају, а то је ако припадници постојећих интересних група одлуче да је њихов интерес и даље важнији од јавног интереса.

Као што сам рекао, тренутна ситуација је веома опасна. Не можемо себи приуштити луксуз да на овој конференцији разговарамо о теоретским механизмима. Ефикасне и дјелотворне ревизије јесу, односно требале би бити, кључни инструменти напретка БиХ у процесу економске транзиције.

Ако се такве ревизије јавно одбацују и не поштују, као што је до сада био случај, цјелокупни пројекат транзиције би могао доћи на лош глас.

Вјерујем да ће се учесници ове конференције искрено и отворено суочити са овим проблемом.

Хвала.